

Retningslinjer for båtførerprøven

Retningslinjene er fastsatt med hjemmel i forskrift 3. mars nr. 259 om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt (FOR-2009-03-03-259).

Innholdsfortegnelse:

1. Generelt.....	3
Hvem kan avlegge båtførerprøven?	3
Fritak.....	3
2. Oppmelding til båtførerprøven	4
Tilrettelagt prøve.....	4
3. Avleggelse av båtførerprøven	5
Tillatte hjelpemidler	5
Papirprøve i spesielle tilfeller	5
4. Undervisning	6
5. Klage	6

1. Generelt

Krav til båtførerbevis for fører av norsk fritidsbåt som har lengde over 8 meter (26,25 fot) eller som har motor med større ytelse enn 25 HK er fastsatt i forskrift [3. mars nr. 259 om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt](#). Båtførerbevis gir rett til å føre fritidsbåt med lengde inntil 15 meter (49,21 fot).

For å føre fritidsbåt med motorytelse på mer enn 10 HK, eller som kan oppnå større hastighet enn 10 knop ved motordrift, må fører ha fylt 16 år, se [forskriften § 5](#).

[Sjøfartsdirektoratet ved underavdeling Sjøvett og fritidsfartøy](#) har overordnet administrasjon med båtførerprøven. Direktoratet er ansvarlig for det faglige innholdet, og står fritt til å foreta endringer i retningslinjene for båtførerprøven.

Båtførerprøven er ment å gi et minimum av kunnskap om å ferdes sikkert og hensynsfullt i fritidsbåt.

[Pensum til båtførerprøven](#) består av følgende tre hovedtema:

1. Sjømannskap mv.
2. Lover og regler
3. Navigasjon og kartlesing

Båtførerprøven skal teste kandidatens kunnskap i alle tre hovedtemaene.

Hvem kan avlegge båtførerprøven?

Prøven kan avlegges av personer som har fylt 14 år, se [forskriften § 9](#).

Båtførerbeviset utstedes først ved fylte 16 år ved bestått prøve, se forskriften § 11.

Dersom en person under 16 år avlegger og består prøven, vil personen i første omgang få utstedt en skriftlig bekreftelse med resultatet fra Norsk Test. Ved fylte 16 år vil vedkommende få tilsendt båtførerbeviset fra [kontakte Norsk Test](#). Ta kontakt med Norsk Test dersom beviset ikke er mottatt innen en måned etter fylte 16 år.

Fritak

Personer født før 1980 er fritatt for kravet om båtførerbevis.

I enkelttilfeller kan Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fravike forskriftens krav. Spesielle grunner må gjøre fraviket nødvendig og fraviket må være sikkerhetsmessig forsvarlig. Fravik må ikke være i strid med internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til, jfr. [forskriften § 4](#).

2. Oppmelding til båtførerprøven

Båtførerprøven avlegges elektronisk.

Personer som skal ta båtførerprøven melder seg opp ved et testsenter hvor kandidaten avtaler tid for avleggelse av prøven.

Betaling skjer senest prøvedagen, og giro for innbetaling fremvises før test avlegges. Kidnummer på giro benyttes som kandidatnummer, og Norsk Test knytter resultat og betaling mot dette nummeret.

Kandidaten må ta med seg passfoto (ikke eldre enn 1 år), som leveres til testsenteret dersom kandidaten består prøven.

Liste over godkjente testsentre finnes på Norsk Test sin nettside, www.norsktest.no

Tilrettelagt prøve

Dersom kandidaten har behov for særlig tilrettelegging, må dette opplyses om ved oppmelding. For personer som har behov for særlig tilrettelegging kan det gis 20 minutter ekstra tid. I særlige tilfeller kan Norsk Test, etter søknad, avgjøre om båtførerprøven kan avlegges muntlig. Muntlig prøve innebærer at spørsmål og svaralternativ blir opplest til kandidaten av testleder eller utpekt person.

3. Avleggelse av båtførerprøven

Prøven består av 50 spørsmål og har en varighet på 1 klokke time. Prøven blir rettet elektronisk og kandidaten får umiddelbart resultatet. Kandidaten har rett til å få utskrift med bekreftelse av resultatet.

Testleder skal være tilstede ved avleggelse av prøven. Kursholder og testleder bør ikke være samme person.

Testleder kan være behjelpelig med eventuelle språklige avklaringer, men kan ikke gi faglig hjelp på noen måte.

Testsenteret legger inn elektronisk eller sender passfoto av kandidaten til Norsk Test og bestiller båtførerbevis, som blir utstedt innen 3 uker.

En kandidat som ikke består båtførerprøven kan tidligst avlegge ny prøve etter 14 dager jfr. forskriften § 9.

Tillatte hjelpemidler

Kandidaten får utdelt utsnitt av sjøkart, og kan benytte følgende hjelpemidler under prøven:

- kalkulator (hvor minnet er slettet før prøve avlegges)
- linjal og/eller parallellforskyver og blyant
- penn

Papirprøve i spesielle tilfeller

Båtførerprøven kan avlegges på papir i spesielle tilfeller hvor avleggelse av elektronisk prøve ikke lar seg gjennomføre av praktiske årsaker. Dette må være avklart med Norsk Test og en ansvarlig person i forkant. Prøvene sendes Norsk Test for retting.

Prøven arrangeres på egnet sted hvor kandidatene kan avlegge prøven uavhengig av hverandre.

- Ansvarlig person utpekt av Norsk Test skal være tilstede under den papirbaserte prøven.
- Kursholder skal ikke være tilstede når prøven avlegges.
- Norsk Test sender ut prøvene rekommandert i god tid før prøven avholdes eller overfører dem elektronisk til ansvarlig person.
- Prøvene sendes tilbake rekommandert til Norsk Test for sensur. Sensurfristen er 3 uker.

4. Undervisning

Kursleder bør ha nautisk kompetanse og erfaring i bruk av fritidsbåt, og bør ha en viss pedagogisk erfaring. Kurset kan for eksempel arrangeres av båtforeninger, båtskoler, ungdomsskoler, videregående skoler, Vis sjøvett (lokallagene), studieorganisasjoner eller andre kompetente aktører.

Kursarrangøren står fritt til å velge lærebøker, men har ansvaret for at materiellet på en utfyllende måte dekker pensumskravene.

Kursene er ikke obligatorisk. Personer som på annen måte har skaffet seg den nødvendige kompetansen, for eksempel ved selvstudie, kan avlegge prøven som privatist.

5. Klage

Enkeltvedtak i forbindelse med avleggelse av båtførerprøven og utstedelse av båtførerbevis kan påklages til Sjøfartsdirektoratet i henhold til forvaltningsloven. Fristen for å fremsette klage er 3 uker fra det tidspunktet underrettingen om prøveresultatet kommer frem til kandidaten. Klagen skal sendes til Norsk Test.